

Abstrakt

Tato diplomová práce pojednává o omylu v trestním právu a jeho problematice. Cílem je vyzdvihnout důležitost tohoto institutu a objasnění jeho role v trestním právu. Vyplývá z ní také velmi úzké spojení právního omylu a zásady subsidiarity trestní represe, na kterou se v některých případech omylu musí klást zvláštní zřetel. Omyl pachatele trestného činu je pro právní teorii podstatný. A má význam i pro pachatele, jelikož má vliv na jeho trestní odpovědnost.

V první části nejprve definuji některé pojmy, které jsou podstatné pro pochopení omylu a bez nichž se dále neobejdeme. V první kapitole je to trestný čin.

V druhé kapitole pak subjektivní stránka trestného činu a pojmy jako zavinění, úmysl, nedbalost, pokus, příprava a další. Tedy pojmy hojně užívané v souvislosti s omylem v trestním právu.

Ve třetí kapitole krátce představuji také okolnosti vylučující protiprávnost. Stručně uvádím, jaké to jsou a co si pod nimi můžeme představit.

Ve čtvrté kapitole rozkrývám jednotlivé druhy omylu jako nesouladu něčí představy a reality v souvislosti s trestním právem. Jak se dělí a co znamenají. V jakých situacích se s nimi můžeme setkat v praxi. Představuji skutkový omyl, při němž se některé okolnosti neshodovaly s pachatelovou představou. Také právní omyl, který se týká pachatelovy představy o právu. Nezapomínám ani na okolnosti vylučující protiprávnost, a co se stane, když se o nich pachatel mýlí.

Zabývám se zejména tím, jaké mají omyly v trestním právu důsledky na subjektivní stránku trestného činu. A následně pak důsledky stran trestněprávní odpovědnosti nebo sankcionování. Za jakých

okolností může trestněprávní odpovědnost pachatele zcela odpadnout a kdy naopak není omyl trestněprávně vůbec relevantní a na posouzení pachatelova činu se neprojeví.

Krátce se dotýkám také omylu mladistvého pachatele.

Na závěr uvádím několik zajímavých judikátů, které nás nechají nahlédnout přímo do praxe. Do toho, jak se s institutem omylu vypořádávají soudy.

